

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr.601
Din data de 09.10.2013

Dosar nr.: 315/2013

Petiția nr.: 2097/25.03.2013

Petent: F.N.V.

Reclamat: Baroul Vrancea

Obiect: discriminare față de alte categorii de juriști prin nerecunoașterea de către Baroul Vrancea, a **activității** desfășurate de către aceasta în calitate de greșier cu studii superioare juridice ca activitate de specialitate juridică la care se referă art.20 alin.5 și 6 din Legea 51/1995 și implicit vechime în avocatură, potrivit art.34 din Legea 51/1995, precum și discriminarea față de alte categorii de personal cu pregătire juridică prin neluarea în calcul a vechimii în specialitate juridică la accesul în profesia de avocat definitiv, deși petenta a funcționat ca greșier cu studii superioare.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. F.N.V.,

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Baroul Vrancea

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta solicită Consiliului să constate discriminarea instituită prin nerecunoașterea activității desfășurate de către aceasta, în calitate de greșier cu studii superioare juridice ca activitate de specialitate juridică la care se referă art.20 alin.5 și 6 din Legea 51/1995 și implicit vechime în avocatură, potrivit art.34 din Legea 51/1995 precum și discriminarea față de alte categorii de personal cu pregătire juridică prin neluarea în calcul a vechimii în specialitate juridică la accesul în profesia de avocat, deși petenta a funcționat ca greșier cu studii superioare.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin intermediul adresei cu nr. 2097/22.04.2013, a fost citată petenta pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.05.2013, la sediul C.N.C.D.. La termen, petenta nu s-a prezentat. Prin citație a fost invocată din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Prin citație, Consiliul a solicitat petentului să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al ridicării excepției de necompetență materială a Consiliului.

3.3. Prin intermediul adresei cu nr. 2904/22.04.2013 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 13.05.2013, la sediul C.N.C.D.. La termen partea reclamată nu s-a prezentat .

IV. Susținerile părților

Susținerea petentei

4.1.1. Prin memoriul înregistrat cu nr.2097/25.03.2013, petenta susține că este discriminată față de alte categorii de juriști prin **nerecunoașterea activității** desfășurate de către aceasta în calitate de greșier cu studii superioare juridice ca activitate de specialitate juridică la care se referă art.20 alin.5 și 6 din Legea 51/1995 și implicit **vechime în avocatură**, potrivit art.34 din Legea 51/1995. De asemenea petenta susține că este discriminată față de alte categorii de personal cu aceeași pregătire juridică, prin **neluarea în calcul a vechimii în profesia de avocat** a perioadei în care avocatul a fost greșier cu studii superioare juridice.

4.1.2. Petenta susține că este discriminată prin neincluderea sa în categoria de personal cu aceeași pregătire juridică, respectiv a greșierului cu studii superioare, cu o vechime în specialitate de minim 5 ani, în **art.20 alin.5 și 6** din Legea 51/1995, în vederea înscrierii la examenul de primire în profesia de avocat definitiv, deci fără efectuarea stagiaturii.

4.1.3. Petenta susține de asemenea că este discriminată ca avocat , fost greșier la instanțele judecătorești, față de altă categorie de avocați, cărora nu li se aplică interdicțiile prevăzute de art.39 alin 3 din Statutul profesiei de avocat, cât și prin faptul că dispozițiile Statutului profesiei exced dispozițiilor legii în executarea căreia a fost emis.

4.1.4. Aceasta solicită Consiliului să constate că aspectele prezentate privind efectele prevederilor art.20 alin. 5 și 6, art.34 din Legea 51/1995 și art.39 alin.3 din Statutul Profesiei de avocat au ca efect un tratament diferențiat raportat la dispozițiile O.G.137/2000 republicată.

4.1.5. Petenta susține că a fost angajată la Tribunalul Vrancea încă din 1992 ca greșier, iar începând cu 01.09.2009 a fost reîncadrată ca greșier cu studii superioare juridice, examenul de definitivare în funcție promovându-l în anul 1994, la data

reîncadrării în funcția de grefier cu studii superioare juridice aceasta nu a mai susținut un alt examen întrucât era definitivă în funcție. Petenta susține că în octombrie 2012 a solicitat Baroului Vrancea să participe la examenul pentru dobândirea calității de avocat definitiv, însă Baroul Vrancea i-a comunicat că nu poate participa decât la examenul pentru dobândirea calității de avocat stagiar, întrucât nu a susținut examen de definitivare în funcția juridică deținută anterior. Petenta susține că, deși avea o vechime de 5 ani și 2 luni în specialitate juridică la acea dată, s-a înscris la examenul pentru dobândirea calității de avocat stagiar. Petenta precizează de asemenea că ulterior a participat și la examenul de admitere în magistratură organizat în perioada noiembrie 2012 – martie 2013 la care a îndeplinit condițiile de înscriere referitoare la vechimea de 5 ani în specialitate juridică. Petenta susține totodată că s-a adresat și Colegiului Consilierilor Juridici Vrancea, aceștia admitând cererea domniei sale dispunând înscrierea acesteia în profesia de consilier juridic definitiv.

4.1.6. Petenta susține că a solicitat Baroului Vrancea să depună diligențele necesare pentru a pune în concordanță dispozițiile statutului(art.39) cu cele ale Legii în executarea căreia a fost emisa(art.20 alin.8 din Legea 51/1995) și până la soluționarea acestui aspect să permită petentei să-și exercite profesia și la Judecătoria Focșani unde a funcționat înainte de a dobândi calitatea de avocat. Petenta susține că Baroul Vrancea a răspuns acestei solicitări nu printr-o decizie sau hotărâre așa cum prevede statutul, ci printr-o adresă formală prin care era înștiințată că profesia se exercită în raport de lege și statut între care nu există neconcordanțe. Petenta susține de asemenea că la data de 04.03.2013 a formulat o altă cerere către reclamat privind scutirea acesteia de la efectuarea stagiaturii și înscrierea pe tabloul avocaților definitivi, și această cerere fiindu-i respinsă, fără a i se comunica până la data depunerii sesizării la C.N.C.D. actul sau adresa emisă.

4.1.7. Petenta consideră că deși îndeplinește condițiile cu privire la vechimea ca și consilier juridic definitiv și vechime în magistratură, prin neinclusiunea grefierilor cu studii superioare în dispozițiile art.20 alin 5 și 6 și art.34 din Legea 51/1995 se creează o discriminare a acestei categorii profesionale, în condiții de egalitate în vechimea juridică, practic, aceeași categorie de personal, în același condiții, aceleași vechimi în specialitatea juridică, este tratată diferit și discriminatoriu față de alte categorii de personal cu vechime juridică identică.

4.1.8. Vis a vis de ridicarea din oficiu a excepției de necompetență materială a Consiliului, petenta apreciază că excepția invocată este neîntemeiată și în contradicție cu practica C.N.C.D., față de următoarele considerente. Petenta nu a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor legale pentru a se putea vorbi de o competență a Curții Constituționale, care oricum ar fi respinsă ca inadmisibilă, completarea dispoziției criticate din Legea 51/1995 neputându-se efectua prin decizie a Curții Constituționale întrucât potrivit art.2 alin.3 din Legea nr.47/1992, Curtea se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu care a fost sesizată, neputându-le modifica sau completa. Petenta susține de asemenea că nu a solicitat înlăturarea de către C.N.C.D. a faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare în temeiul art.20 alin 3 din OG 137/2000 pentru a se putea invoca dispozițiile Deciziei nr.997/2008 a Curții Constituționale referitoare la neconstituționalitatea acestui temei legal. Petenta susține că cererea sa vizează doar constatarea discriminării și recomandarea către Uniunea Națională a Avocaților din România de a depune diligențele necesare în vederea eliminării consecințelor discriminării asupra aspectelor sesizate de către aceasta.

Susținerea reclamatului

4.2.1. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr 3274/10.05.2013 , reclamatul solicită respingerea plângerii ca nefondată, cu motivarea că nu sunt întrunite cumulativ condițiile constitutive ale faptei de discriminare, și anume că nu există un criteriu la baza tratamentului diferențiat.

4.2.2. Reclamatul susține că în conformitate cu prevederile legale , respectiv, *art.20 alin 1 Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de U.N.B.R., anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat sau prin promovarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat. și alin 5 Cel care a promovat examenul de primire în profesia de avocat și care până la data susținerii examenului de primire în profesia de avocat a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani, **dobândește calitatea de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare prevăzut la alin. (1), cu condiția promovării examenului de definitivat în profesia din care provine**, se observă că textul legii face trimitere la vechimea acumulată în îndeplinirea unor funcții expres prevăzute de lege și nu la vechimea în muncă juridică, care ar permite luarea în calcul și a altor funcții asimilate.*

4.2.3. Reclamatul susține că reglementarea de bază în organizarea și exercitarea profesiei de avocat, Legea 51/1995, stabilește că numai vechimea în anumite funcții poate fi luată în considerare la calculul vechimii minime, care conferă vocația de a putea fi primit în profesie fără susținerea examenului de definitivare. Reclamatul susține că legea menționată nu cuprinde nicio normă care să permită adăugarea la funcțiile respective și a altor funcții cu atribuții similare, interpretarea textului respectiv nu poate fi făcută decât în mod restrictiv . Reclamatul susține de asemenea că în condițiile în care calea admiterii în profesia de avocat stagiar, cea a examenului nu vizează condiții de vechime și este deschisă pentru toți solicitanții în condițiile legii, limitarea menționată apare justificată odată mai mult.

4.2.4. Reclamatul precizează că, deși este de necontestat că petenta este absolventă a Facultății de Drept și a desfășurat activitate de grefier cu studii superioare timp de 5 ani, nu poate fi primită constatarea acesteia conform căreia ar fi desfășurat, începând cu data de 01.09.2007, activitate juridică echivalentă cu cea de consilier juridic, întrucât în acest caz am adăuga la lege. Mai mult decât atât , reclamatul apreciază că împrejurările invocate de petentă ce ar presupune analiza obiectului dedus soluționării, sub aspectul art.2 din O.G.137/2000 republicată, exced atribuțiilor C.N.C.D., deoarece acestea vizează în mod indisolubil interpretarea și aplicarea legii, respectiv modalitatea în care subscrisa a pus în aplicare prevederile Legii 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat. Reclamatul consideră că susținerile petentei sunt legate de modalitatea de interpretare a dispozițiilor normative privind dobândirea calității de avocat definitiv, ceea ce ar presupune din partea colegiului să exercite un control de legalitate asupra aspectelor deduse soluționării, iar interpretarea legii nu poate atrage după sine o eventuală răspundere contravențională.

4.2.5. Reclamatul susține că în exercitarea competențelor determinate de O.G. 137/2000, republicată, C.N.C.D. nu se poate pronunța asupra unor aspecte de legalitate din care poate decurge un eventual tratament diferit, neputându-se substitui instanței judecătorești pentru a analiza justificarea aplicabilității prevederilor legale la situația particulară a petentei în ceea ce privește consecințele juridice, sub aspectul întrunirii/sau nu a condițiilor impuse de legea specială.

4.2.6. Reclamatul susține că reținând că modalitatea de aplicare a legii, modalitate reclamată ca având efect discriminatoriu, nu poate face, prin ea însăși, obiectul unei sesizări întemeiate pe OG 137/2000, ci doar al unei acțiuni în justiție a cărei soluționare revine în competența exclusivă a instanțelor judecătorești potrivit art.124 din Constituția României.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul reține că petenta este nemulțumită de faptul că nu i se nerecunoaște, de către Baroul Vrancea, activitatea desfășurată de către aceasta în calitate de greșier cu studii superioare juridice ca activitate de specialitate juridică la care se referă **art.20 alin.5 și 6** din Legea 51/1995 și implicit vechime în avocatură, potrivit art.34 din Legea 51/1995, precum și discriminarea față de alte categorii de personal cu pregătire juridică prin neluarea în calculul vechimii în specialitate juridică la accesul în profesia de avocat definitiv, deși petenta a funcționat ca greșier cu studii superioare.

5.2. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată. Colegiul director arată că, prin dispozițiile O.G. 137/2000, **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**, potrivit art.16, este „*autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte*”. De asemenea, C.N.C.D. este, potrivit art.18 alin.1 din aceeași ordonanță, „**responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi**” și în conformitate cu art.19 alin.1, care specifică competențele C.N.C.D., „**Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii: a) prevenirea faptelor de discriminare; b) medierea faptelor de discriminare; c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare; d) monitorizarea cazurilor de discriminare; e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării**”.

5.3. Conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare “*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a*

libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.4. O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă **îndeplinește cumulativ mai multe condiții** :

- Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.5. Astfel, analizând plângerea, prevederile legale incidente, Colegiul director al C.N.C.D. reține că Legea 51/1995 a stabilit că numai **vechimea în anumite funcții** poate fi luată în considerare la calculul vechimii minime, care conferă vocația de a putea fi primit în profesie **fără** susținerea examenului de definitivare, respectiv, *art.20 alin 1” Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de U.N.B.R., anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat sau prin promovarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat”, și alin 5 „Cel care a promovat examenul de primire în profesia de avocat și care până la data susținerii examenului de primire în profesia de avocat a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani, dobândește calitatea de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare prevăzut la alin. (1), cu condiția promovării examenului de definitivat în profesia din care provine”*

5.6. Colegiul director reține că petenta este nemulțumită de faptul că, deși a deținut funcția de greșier cu studii superioare, cu o vechime de peste 5 ani, Baroul Vrancea nu i-a recunoscut această funcție pentru a putea beneficia de prevederile art 20 alin 5 și 6 din Legea nr. 51/1995, precum și faptul că nu beneficiază de prevederile art. 34 din aceeași lege care reglementează toate categoriile de persoane care pot beneficia de vechime în profesia de avocat, perioada în care avocatul a exercitat alte funcții, **enumerare de lege**, funcții printre care **nu se numără și funcția de greșier cu studii superioare.**

5.7. Astfel, având în vedere **petiția dată cu cele două capete de cerere, prevederile legale, Colegiul director** apreciază că, C.N.C.D. nu se poate pronunța pe modul în care Baroul Vrancea aplică și interpretează legea, acest atribut revine exclusiv instanțelor de judecată, iar referitor la presupusele discriminări produse prin OMISIUNILE din texte de lege, Colegiul director este de opinie că, dacă pe conținutul unor texte de lege considerate de petenți discriminatorii, numai Curtea Constituțională se poate pronunța, pe omisiunile din textele de lege nu se poate pronunța nici măcar Curtea Constituțională, cu atât mai puțin Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Acest aspect, referitor la prevederi legale discriminatorii, este întărit și de **Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 7 octombrie 2008** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare prin care Curtea Constituțională:

„Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Ministerul Justiției în Dosarul nr.7604/99/2007 al Curții de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.”

5.8. Totodată, Colegiul director reține că modul de stabilire prin lege a unor drepturi, numai anumitor categorii de persoane, respectiv *grefier cu studii superioare juridice*, nu este o problemă ce poate fi apreciată din punctul de vedere al discriminării și care excede cadrului legal reglementat prin O.G. 137/2000, republicată.

5.9. Există organe reglementate de Constituție care au competența de a analiza discriminarea instituită prin dispoziții legale (Curtea Constituțională care s-a pronunțat în mai multe rânduri în sensul constituționalității sau neconstituționalității unor prevederi legale, raportat la art. 16 din Constituție privind egalitatea în fața legii).

5.7. Mai mult decât atât, nici Curtea Constituțională nu are competența de a se pronunța asupra lipsei unei reglementări, stabilind constant în jurisprudența sa că „nu are dreptul de a impune legiuitorului introducerea în textul legii în vigoare a unei alte dispoziții decât cele existente în cuprinsul acesteia.” Cu atât mai puțin, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu poate avea competența de a recomanda ori impune, sub sancțiune, adoptarea sau modificarea unui act normativ sau a unor dispoziții legale. În acest sens s-au pronunțat și instanțele de judecată.

5.8. Astfel, raportându-ne la cele două capete de cerere și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că acestea nu cad în competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate la primul capăt de cerere, referitor la modul de interpretare și aplicare a legii de către Baroul Vrancea, revine instanțelor de judecată, astfel exced competenței materiale a C.N.C.D.-ului instituită prin Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Aspectele sesizate la al II-lea capăt de cerere, referitor la omisiuni ale legii, exced competenței materiale a C.N.C.D.-ului instituită prin Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

3. Prezenta hotărâre se va comunica părților;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membri Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI Theodora – Membru

CAZACU Ioana – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

STANCIU Claudia – Membru

VASILE Alexandru – Membru

Data redactării: 17.10.2013

Redactat și motivat A.P.

C.V.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.